

RINNAN PAKSUNEULABIOPSIAN HISTOLOGINEN TUTKIMUS

Ts-PADBrea, 6144

- Tiedustelut:** Tekniset ohjeet: Patologian laboratorio, näytteiden vastaanotto puh. 044-7113482
- Yhteyshenkilöt:** Patologian erikoislääkäri, apulaisylilääkäri Kirsi Hämäläinen (puh.044-7113475, kirsi.m.hamalainen@kuh.fi) ja klinikkaylilääkäri Vesa Kärjä (puh. 044-7113471, vesa.karja@kuh.fi)
- Indikaatio:** Paksuneulabiopsia rintarauhasen muutosten, hyvänlaatuisten tautien, premalignien ja malignien tautien diagnostiikassa. Tutkimus tarkentaa mammografiatutkimuksien löydöksiä liittyä oleellisena osana esim. rintasyövän seulontaan sen jatkotutkimuksiin.
- Lähet:** Sähköinen lähete (Weblab/ Multilab, OHJE-2013-02859)

Lähetetiedoista tulee ilmetä näytteenottoindikaatio ja kysymyksenasettelu keskeisine kliinisine tietoineen sekä radiologinen löydös ja muutoksen koko, jotka saattaisivat vaikuttaa patologin tulkintaan.

Samasta rinnasta, samalle tutkimuspyynnölle, voidaan ottaa enintään kolmesta eri ottokohdasta otetut näytteet, eri muutoksista. Tavallinen biopsioiden määrä, yhdestä muutoksesta on 3-5 biopsiaa. Samanaikaisesti otetut eri puolten biopsiat (vasen ja oikea rinta) tulee laittaa omille läheteilleen sekaantumisten välttämiseksi. Lähetetietojen tulee täsmätä lähetettävien näytepurkkien tietoihin.

Esitietoihin tulee merkitä myös tieto näytteen mahdollisesta tartuntavaarallisuudesta (esim. hepatiitti, HIV, tuberkuloosi, prionitauti).

HUOMIOITAVAA!

Edustavaksi katsotuista, maligneista Ts-PADBrea näytteistä tehdään immunohistokemialliset estrogeenireseptori, progesteronireseptori värjäykset (**Ts-PAD-IH, 4191**) ja HER2 *in situ* – tutkimus (**Ts-HER2ISH, 4721**).

- Näyteastia:** Formaliinia sisältävä tiiviskantinen näyteastia (Tarra: Kudosnäyte, 10% formaliini). Formaliinin tilavuuden on oltava kymmenkertainen näytepalaan verrattuna. Näyteastioita voi noutaa patologian laboratorion näytteiden vastaanotosta.
- Näyte:** Paksuneulanäyte tai vakuumi-imunäyte (Trucut-näyte) ultraääniohjauksessa. Kudoslieriöt laitetaan välittömästi fiksaatiiviin. Näytteiden puristamista, turhaa paloittelua ja ruhjomista on vältettävä. Näyteastian on merkittävä potilaan henkilötiedot ja niiden on täsmättävä läheteeseen.

Näytteen säilytys ja kuljetus: Formaliinifiksoidut näytteet säilytetään ja toimitetaan patologian laboratorion näytteiden vastaanottoon huoneenlämpötilassa.

HUOMIOITAVAA!

Rintasyöpänäytteen fiksaatioaika on 12 – 72 tuntia, jotta immunohistokemiallinen (estrogeeni- ja progesteronireseptorit, HER2) tulkinta olisi mahdollisimman luotettava.

- Menetelmä:** Kaikista kudoslieriöistä valmistetaan parafiinileikkeet. Kudosleikkeiden värjäysvalikoimaan kuuluu perusvärjäys (hematoksyliini-eosiini) ja erikoisvärjäyksiä että erikoistutkimuksia (immunohistokemia, genetiikka) patologin harkinnan mukaan, tapauskohtaisesti. Värjätty leikkeet tutkitaan mikroskoopilla. Menetelmä on akkreditoitu (FINAS, SFS-EN ISO 15189:2013).

- Tulkinta:** Patologian erikoislääkäri tai vastuuhenkilön valtuuttama erikoistuva lääkäri antaa mikroskooppitutkimuksen perusteella lausunnon, johon kuuluu patologisanatominen diagnoosi (PAD) tekstiosana. Myös läheteessä esitettyihin spesifeihin kysymyksenasetteluihin vastataan.

- Virhelähteet:** Luotettavan tulkinnan edellytyksenä on hyvä lähete ja edustava, oikealla tavalla käsitelty ja lähetetty näyte. Tärkeimpiä virhelähteitä ovat puutteellinen fiksaatio, jotka saattavat rajoittaa kudoksen tutkimusta heikentämällä morfologista ja immunohistokemiallista karakterisointia. Kliinispatologisissa rintameetingeissä on koordinoitusti vertailtava radiologian ja patologian lausuntoja, jotta varmistetaan oikea hoitopäätös ja saadaan paras varmuus tutkittavan muutoksen luonteesta.
- Tekotiheys:** ma-pe
- Tulos valmiina:** 7 arkipäivän kuluessa näytteen saapumisesta (80%). Tuloksen valmistumiseen vaikuttaa myös erikoistutkimuksien käytön tarve.
- Laatija, pvä:** Kirsi Hämäläinen, Satu Remes, 24.8.2020
- Hyväksyjä, pvä:** Vesa Kärjä, 31.8.2020
- Päivitetty, pvä:** Vesa Kärjä, Satu Remes, 14.1.2022

Akkreditoituun pätevyysalueeseen sisältyvä toiminta on nähtävissä verkkosivuilta:
www.finas.fi - Akkreditoitunut toimijat - T343.